

Az előadók és tanúságtevők az Eucharisziához kötődően a lelki élmények igen gazdag tárházát nyújtották a Kongresszus résztvevőinek. A hallottakat úgy jellemezhetjük, hogy a szép, tanulságos, csodálatos és gyönyörűséggel teli jelzők egyike mindenkire ráillett.

Ezen emlékkönyvben az elhangzott összes előadás és tanúságtétel mellett két oda szánt, de el nem hangzott előadás anyaga, valamint a Váci Egyházmegyei TV által készített riportok hanganyaga is szerepel. Mindezeket a Kongresszus alatt készített fényképek egészítik ki és teszik teljessé, így ez a kiadvány az Oltáriszentségben köztünk lakó Jézus Krisztus tiszteletének elmélyítését igen jól szolgálhatja, az arra nyitott szívű embereknél.

Emlékkönyv

Előadások és tanúságtételek
a Váci Egyházmegyei Eucharisztikus Kongresszuson
2013. május 10-11.

A remény éltető forrása
A bűnösöket hívom
(Mk 2,17)

Emlékkönyv

**Előadások és tanúságtételek
a Váci Egyházmegyei
Eucharisztikus Kongresszuson
2013. május 10–11.**

Bevezetés

Nagy örömet jelent számomra és azt hiszem, hogy sok résztvevő számára is, hogy megrendezésre kerülhetett Vácott egy megemlékező Eucharisztikus Kongresszus. Ezen a kongresszuson röviden visszatekinttünk az 1938-as Budapesti Világkongresszusra, de a fő hangsúlyt a mai értelmezés kapta. Számos előadó és tanúságtevő osztotta meg gondolatait illetve tapasztalatait a hallgatósággal, a jelenlevőkkel.

Másfél év előkészület, sok szervezési munka után egy szívvel-lelkel melegítő csodálatos eseménnyé alakult ez a Kongresszus. Ezért hálával tartozunk az Istennek, mert nélküle, az Ő hatékony kegyelmi támogatása nélkül ezt nem tudtuk volna így megvalósítani!

Már a szervezés elején elhatároztuk, hogy mindenképpen két napban gondolkodunk, részben azért, mert a téma sokoldalú megvilágítását nem tudtuk volna belezúfolni egy napba, másrészt fontosnak tartottuk, hogy éjszakai virrasztás „is részét képezze a programnak, mert a töredelmes lélek kedves az Isten előtt...

Az előadók és tanúságtevők az Eucharisziához kötődően a lelki élmények igen gazdag tárházát nyújtották a résztvevőknek. Az előadóktól és tanúságtevőktől hallottakat úgy jellemezhetném, hogy a szép, tanulságos, csodálatos és gyönyörűséggel teli jelzők egyike mindenkire ráillett. A szentmisék keretei között is értékes, szép szentbeszédet hallhattunk. Komoly élményt nyújtottak a közös imádságok és énekek is.

Kimagaslóan felemelő érzést jelentett a péntek esti Vesperás és az azt követő gregoriános szolgálattal gazdagított szentmise, mely a liturgia gyönyörűségébe engedett betekinteni, annak egyik legszebb színfoltját nyújtva. Hasonlóan gyönyörű volt a szombat reggeli szentmise. A Sapszon Ferenc irányította kórus vezetésével a liturgikus cselekmények kicsit más, mégis az előző estéhez hasonlóan csodálatos élményével gazdagodhattunk. Szombat este a Szent Cecilia kórus zenei szolgálata is fel-emelő volt!

Mindent összevetve úgy tűnik, hogy aki ezen két nap alatt nem tudott lelkileg töltekezni, annak önmagában kell keresnie az okát. (Sajnos természetesen, hogy ebben a rohanó világban nem tud mindenki egy ilyen eseményre ott, rögtön ráhangolódni...)

Lektorálta: Bocsa József, piarista

Felelős szerkesztő: Jánossy Gábor

Kiadja: Stella Maris Alapítvány
1539 Budapest, Pf. 638.
www.tengernekcsillaga.hu

ISBN 978-963-89858-1-1

Címlap képe: Verőcei Gábor
Fényképek: Verőcei Gábor, fotóriporter (Váci Egyházmegye)

Készült a Co-Print Kft. nyomdájában (www.co-print.hu)
Felelős vezető: Gebauer Gergő

2013 szeptember

Érdekes volt Bangha Béla: Az oltár fényében című, 75 év után újból kiadott könyvében olvasni az 1937-38-ban felmerülő nehézségeket a szervezés során. Az volt az érzésem, hogy kísértetiesen sok hasonlósággal találoztunk mi is a mostani szervezés folyamán. Az alap tételek nem változtak, Jézus Krisztus ma is megjelenik minden nap minden szentmisében az Oltáriszentségben, és a minket körülvevő világ nem fogadja be az Ő valós jelenlétét ma sem, ahogy Jézus életében is ugyanez volt a helyzet.

A Váci Eucharisztikus Kongresszuson kb. 1500-1700 fő vett részt, ennyien fordultak meg a két nap alatt a Székesegyházban. Az előzetes „érdemi hírzárlat” mellett – mely sajnos a katolikus média nagy részét is jellemezte –, ez csodálatos eredmény! Annál is inkább szép eredmény ez, mivel egyik püspökünk sem adott ki ilyen irányú körlevelet megyéje területén, melyben a Kongresszusra hívná fel a figyelmet, és bátorította volna pap testvéreit és a híveket az azon történő részvételre. Mindezek mellett a két nap alatt kb. 25-30 pap volt jelen a rendezvényen. Némelyek „csak” gyóntatási szolgálatot láttak el. Köszönettel tartozunk Istennek, hogy ennyien éreztek hívást az eljövételre.

A Kongresszuson hazánk minden tája kisebb nagyobb létszámmal képviseltette magát. Néhány fő Felvidékről és Erdélyből is érkezett, sőt Kanadából is részt vettek négyen mindkét napon. Eszerint a rendezvényt tekinthetjük országos jellegűnek. Hála az Isten lelkeinkbe ültetett indíttatásáért!

A jelenlévők Eucharisztia iránti tiszteletének jeleként értelmezhető, hogy a jelenlévők – a szabad választás lehetőségével élve – több mint 50 %-ban térdelve, nyelvre áldoztak a szentmiséken.

Ezúton is köszönetet szeretnék mondani mindenkinek, aki segített a szervezésben, lebonyolításban, és azoknak is, akik jelenlétükkel emelték a két nap fényét. Örömmel tölt el, hogy Isten nagyobb dicsőségére sikerült megrendezni és lebonyolítani ezt a csodálatos Kongresszust!

A Kongresszus teljes ima és ének anyagát egy külön Ének és imakönyvben adtuk ki, melyet a két nap alatt sokat használtunk. Ma ez a könyv a szentségimádások megsegítését szolgálja.

Ezen emlékkönyvben az elhangzott összes előadás és tanúságtétel mellett két el nem hangzott előadás anyaga, valamint a Váci Egyházmegyei TV által készített riportok hanganyaga is szerepel. Mindezeket a Kongresszus alatt készített fényképek egészítik ki és teszik teljessé.

Az előadások és tanúságtételek között Gellért Ottó atya felolvasta a Szűzanya Gobbi atyán keresztül küldött üzenetét. Erre azért került sor, mert Jézus és az Ő Szűz Anyja között igen szoros kapcsolat van. Amint Jézus a szentmise keretei között a pap átváltoztató szavaira megjelenik, nyomban megjelenik ott Szűz Mária és a szent angyalok is. Ez az, amiért az az általános vélemény, hogy aki Oltáriszentséges, az Máriás is lesz, és aki Máriás lelkeletű, az Oltáriszentséges is lesz. A kettő együtt jár. A kettő együtt képezi Egyházunk alapját – nem csak Don Bosco látomása szerint...

Az előadásokat és tanúságtételeket az elhangzás sorrendjében adjuk közre. A Kongresszus kiegészítő anyagai azok után találhatóak meg ebben a kiadványban.

Dicsőség az Istennek, aki ez eget és a földet alkotta, és az ő Szent Fiának, Jézus Krisztusnak, aki a Királyok Királya, a Szentek Szentje, és aki oly mértékig megalázta magát, hogy egy parányi Ostyában maradt közöttünk a világ végezetéig, teljes ránkhagyatkozásban, kiszolgáltatottságban, azért, hogy minél gyakrabban látogathassuk őt a Tabernákulumban és magunkhoz vehessük őt szentáldozásaink alkalmával!

Jánossy Gábor

2013. június

Jótekonysági hangverseny

2013. június 15-én, szombat eset a Váci Székesegyházban jótekonysági hangversenyre került sor, mely célja az Eucharisztikus Kongresszus költségeihez történő hozzájárulás volt.

Ez a megemlékező, jótekonysági hangverseny csodálatos volt! Nagyon lélekemelő volt az eucharisztikus témájú művek végighallgatása, melyben Havasi Katalin énekművész gyönyörű szoprán hangját élvezhettük, egyedi ihletettséggű hangvételben. Hasonlóan szép élményeket nyújtottak a Tóth Rita Zsófia és Verbay Zsolt orgonaművészek által megszólaltatott művek. A gyönyörű összhangzatban megszólaló Szent Cecília Kamarakórus is felejthetetlen élményekkel gazdagította a megjelenteket.

A hangverseny alatt az Eucharisztikus Kongresszus fényképei is segítettek feleleveníteni a Kongresszus két napjának emlékeit. Nagyon jó volt a Kongresszus emlékeinek felelevenítése ezen a hangversenyen is,

hiszen ez az Eucharisztikus Kongresszus még sokáig kell, hogy lelkünk táplálékául szolgáljon ebben az időnként igen zavarosnak tűnő mai világban. A két nap alatt Katolikus Egyházunk alapját, az Eucharisziát sikerült az Őt megillető helyen bemutatni, az Eucharisziában jelen levő Jézus Krisztusról sikerült igen mélyen, átfogóan megemlékezni és a napi találkozások megrendítő élményeiről szép tanúságtételeket meghallgatnunk. Ebből még akár évekig kell, hogy merítkeznünk tudjunk, hogy Egyházunk alapkövét, az Eucharisziát a maga helyén érezhessük, tapasztalhassuk. Ezt adja meg minél többünknek az Isten!

Ezen lelki élményeket felelevenítő voltáért volt különösen jó egy koncert erejéig újból megállni és visszagondolni a lélekemelő két napra! És mindezt csodálatos zenei élményben elmerülve tehetjük meg!

A koncert alatt készült néhány fénykép is e kiadvány részét képezi.

Dicsértessék és áldassék az Oltáriszentségben köztünk lakó Jézus Krisztus! Most és mindörökké! Ámen.

Jánossy Gábor

2013. július

A Kongresszus jelmondata a következőképpen hangzott:

A remény életető forrása

Hiszen Jézus Krisztus, aki ma is minden nap minden szentmisén valószínűleg megjelenik az Oltáriszentségben, egyedül ő az, aki a reményünket élettel telítheti, aki valóságos alapokon nyugvó reményt adhat.

A Kongresszus jelmondata mellé egy alcímet is választottunk, melyel az embereket akartuk bátorítani, hogy nyugodtan forduljanak az Oltáriszentségben köztünk lakó Jézushoz minden helyzetükben, akkor is, ha éppen bűnösnek érzi magát bárki is. Jézus szavait idézve választottuk Márk evangéliumából az idézetet:

A bűnösöket hívom (Mk 2,17)

Jézus nagyon örül, ha bármilyen bűn elkövetése után is töredelmes, bűnbánó lélekkel elindulunk felé. Hiszen ő vár ránk minden nap a Tabernákulum csendjében. Vár, hogy meglátogassuk, akár bűnösnek érezzük magunkat, akár éppen hálánkkal, örömmel akarjuk őt felkeresni.

Jánossy Gábor

Elhangzott beszédek és tanúságtételek

Beer Miklós püspök úr bevezetője

Nagyon sok szeretettel köszöntlek mindnyájatokat! Örvendezik a szívem, lelkem, hogy ilyen sokan eljöttetek, hogy az Úr Jézus közelében egymáshoz is közelebb jussunk. 75 évvel ezelőtti eseményekre emlékezünk. Én még nem éltem akkor. Tegye föl a kezét, aki már '38-ban élt! Nagyszerű! Tehát ti tanúi vagytok annak, ami akkor történt itt, a mi szeretett hazánkban. Az egész világ idefigyelt ránk. És ma, a 75 éves évfordulón megint csak egymásért, és mindnyájunkért imádkozni szeretnénk, s kérjük Jézust, hogy maradjon velünk. Segítsen a mi mai gondjaink között. És vezesse a mi népünket itt, Európa közepén, az Egyház közösségében, az üdvösség útján.

Nagyon sok szeretettel köszöntöm most mindnyájatok nevében Nemeshegyi Péter atyát, aki szintén tanúja volt a 75 évvel ezelőtti eseményeknek. Isten hozott Péter atya!

Megemlékezés a '38-as Világkongresszusról

P. NEMESHEGYI PÉTER SJ

Kedveseim, mint tudjátok, engem arra kérétek föl, hogy az 1938-ban tartott Eucharisztikus Kongresszus emlékeiről beszéljek. Nagyon öreg ember vagyok, úgyhogy még emlékszem az akkori dolgokra. Katona püspök úr lett volna a másik előadó, de őt megoperálták nemrég. Most már jobban van, de még nem tudott eljönni. Nekem telefonon kedvesen elmondta emlékeit, amelyek nagyon hasonlítanak az én emlékeimhez. Ő akkoriban 9 éves volt, én pedig 15 éves. Aki jól tud számolni, ebből ki is számolhatja, hogy most hány

éves vagyok. Hát bizony 90 lettem már. De ahogy látjátok, még itt vagyok közöttetek.

Mint szintén tudjátok, ezt az egyházmegyei Eucharisztikus Kongresszust a nemzetközi, budapesti Eucharisztikus Kongresszus 75. évfordulójára tervezte a püspök atya, és ezt ünnepeljük most ma itt együtt. 75 évvel ezelőtt volt ez a nagy esemény, amely az egész világ számára, az Eucharisztia iránti mélységes tiszteletet fejezte ki. Az Eucharisztikus Kongresszusok történetéről pár szót szeretnék szólni, mert érdekes történet. Nem pápák vagy püspökök találták ki ezeket a kongresszusokat, hanem egy francia világi hívő, Emilia Tamisier kisasszony. Ő a XIX. század végén élő buzgó keresztény volt. Neki támadt az a gondolata, hogy kellene, lehetőleg minden évben, egy-egy nagy ünnepélyt tartani annak tiszteletére, hogy Jézus Krisztus az Eucharisziában velünk van, köztünk van, egészen a világ végéig. Egyszerű hívő volt, mondom, sem nem püspök, sem nem bíboros, hanem a franciaországi Lille-ben élő egyszerű nénike. Gondolatát fölkarolták papok, majd püspökök, és végül pápák is, úgyhogy nagy, nemzetközi mozgalom lett belőle.

Az első kongresszust Lille városában tartották, utána pedig sok más városban. 1905-ben tartották Rómában a 16. kongresszust, 1910-ben már az új világban, Amerikában – Montrealban tartottak egy nagyon ünnepélyes Eucharisztikus Kongresszust. És aztán egyre közeledtek hozzánk a kongresszus helyei: 1912-ben, még a boldog békeidőkben, Bécsben tartották a kongresszust, és sok magyar is részt vett rajta. Utána jött az I. Világháború vihara, egy ideig nem lehetett kongresszusokat tartani. Az I. Világháború után, amikor kezdett megint béke lenni a világon, és éledni kezdett az egyházi élet is, Magyarországon Bangha Béla jezsuita atya kezdte szorgalmazni, hogy tartsanak Budapesten is Eucharisztikus világgongresszust. Én személyesen sajnos nem ismertem Bangha atyát, csak a hangját hallottam egyszer, éppen a kongresszus alatt. Nagy sajtóapostol volt, csak úgy égett benne az Isten iránti szeretet tüze és a buzgóság. Amikor Serédi Jusztinián lett esztergomi érsek – az idősebbek még emlékeznek rá gondolom – ő magáévá tette azt a gondolatot, hogy legyen Budapesten a legközelebbi Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus. A pápa jóváhagyása kellett a helyszín kijelöléséhez, ezért az akkori pápához, XI. Piuszhoz folyamodtak, hogy adja meg hozzájárulását, hogy Budapest legyen a következő, 1938-ban tartandó 34. kongresszus helyszíne. Meg is kaptuk az engedélyt, és nagy volt az öröm. Kezdődött a

készülődés; megalapították az előkészítő bizottságot. E bizottság egyházi elnöke maga Serédi Jusztinián bíboros lett, világi elnöke pedig Verseghi Nagy Elek, nyugalmazott vatikáni-magyar nagykövet, aki történetesen az én bérmaapám volt. A fővédnök pedig, mert az is kell egy ilyen kongresszushoz, Horthy Miklósné lett, mert Horthy Miklós kormányzó ugyan fogadta nagy tisztelettel a pápai legátust, de ő református lévén, a kongresszusnak csak néhány rendezvényén vett részt. Viszont Horthy-né, katolikus lévén, nagy buzgalommal vett részt az egész kongresszuson.

Serédi Jusztinián úgy gondolta, hogy 1938 megfelelő év a budapesti Eucharisztikus Kongresszus megtartására, mert erre az évre esett Szent István királyunk halálának 900 éves évfordulója is. Úgyhogy ez az év egyben Szent István év is volt. A Szent Koronát vitték körül aranyvonaton Magyarországon.

Alaposan előkészítették a kongresszust, sokféle tartottak előadásokat, lelki gyakorlatokat. Így a kongresszusból jól előkészített, országos ünnepély lett. Az előkészítés ideje alatt azonban viharfelhők kezdtek gyülekezni Európa egén. 1938 márciusában Hitler seregei bevonultak Ausztriába. Én akkor 15 éves voltam, úgyhogy nagyon jól emlékszem ezekre az eseményekre. Egy évvel előbb, 1937-ben, a XI. Pius pápa írt egy enciklikát, amelynek a kezdőszavai „Mit brennender Sorge...” („Égető aggodalommal”) szavak voltak, és amelyben a Hitler-féle nácizmust kritizálta, nagyon erősen és jogosan. Erre persze Hitler megharagudott a pápára és a katolikusokra, és megtiltotta a németországiaknak, hogy Magyarországra jöjjenek a kongresszusra. Ennek a következtében külföldi vendégek kevesebben voltak, mint amennyire számítottak, mert Ausztriából sem jöhettek már – ott is Hitler uralkodott. Egyéb országokból azonban szépen jöttek résztvevők, úgyhogy összesen körülbelül 30 ezer külföldi katolikus vett részt a kongresszuson. Magyarországról rengetegen jöttek. Fél millió ember vett részt a kongresszus rendezvényein. Ezeknek körülbelül a fele vidékről jött, különvonatokkal szállították őket Budapestre. A másik fele budapesti lakos volt.

A budapestieket a vidékiek kritizálni szokták, ami nekem fáj, mert magam is Pesten születtem. És ne felejtsük el, hogy az 1848-as és az 1956-os forradalom is Budapesten kezdődött. Úgyhogy nem vagyunk mi akármik, mi pestiek. A kongresszus alatt is kitettünk magunkért. Így azután a politikai viharfelhők ellenére, mégiscsak szépen lezajlottak a kongresszus ünnepélyei 1938 május 26-tól 29-ig. 1938-ban május 26.

áldozócsütörtök volt, így a kongresszus csütörtöktől a következő vasárnapig tartott. Már 25-én délután megérkezett a pápai legátus, Eugenio Pacelli bíboros államtitkár, aki egy évvel később pápa lett, XII. Piusz néven.

Még emlékeztek, ugye, XII. Piusz pápára. Magas, szikár ember volt, csupa-csupa lélek volt ez a pápa. Már 1938-ban, mint bíboros államtitkár, az öreg XI. Piusz pápa mellett, ő vezette a Katolikus Egyház ügyeit. Vonaton érkezett. Tengernagy díszruhában fogadta őt Horthy Miklós kormányzó a pályaudvaron. Másnap, 26-a volt a kongresszus nyitónapja, és egyik csúcspontja. Katona püspök úr mondta nekem, hogy ezt hangsúlyozzam ki: a fiatalok és a gyerekek közös miséje és szentáldozása zajlott le a Városligetben. Az Előkészítő Bizottságnak volt 5-6 albizottsága, például Építészeti Bizottság, Közlekedési Bizottság stb. Az Építészeti Bizottság gondoskodott a kongresszus oltárának felállításáról. Emlékszik valaki arra, hogy hogyan is nézett ki az az oltár? A városligeti millenniumi emlékműre építették rá. Az emlékmű félkörben álló két oszlopsorában állnak a magyar királyok szobrai. E két oszlopsor közé építettek fából egy hatalmas emelvényt az oltár számára, úgy, hogy az oltár fönt volt, fönt a magasban. Az oltár fölé még felállították, Lechner Jenő híres építész tervei szerint, a római Szent Péter templom közepén lévő oltárépítmény másolatát. A római oltárépítmény négy csavart bronzoszlopból áll, melyek tetőzetet hordoznak, a tetőzet alatt pedig Rómában ott a pápai oltár, mely Szent Péter sírja felett helyezkedik el. Ennek az oltárépítménynek másolatát készítették el fából. A négy oszlop között állt a kongresszusi oltár, ahol a szentmiséket tartották. Úgyhogy az előtte lévő Hősök terén tartózkodva 150-200 ezer ember vehetett részt a miséken. De ez a hely nem volt elegendő a tömeg számára, úgyhogy mit csináltak a tervezők? Nem tudom, jól ismerik-e Budapestet? Hát én, pesti gyerek lévén, jól ismerem. Ott laktunk a Városliget közelében, és így gyakran mentem sétálni kisgyerekkoromban a Városligetbe. A Városligetben van egy mesterséges tó, és a tónak a közepén egy mesterséges sziget, amelyre a millenniumkor felépítették Vajdahunyad várának és más régi épületeknek másolatát. A tavon lehetett csónakázni, de a kongresszusi rendezvények alkalmára a vizet leeresztették, és a tó beton fenekére lócákat helyeztek el, úgyhogy ott még további 150 ezer ember kapott helyet. Onnan is ugyanúgy lehetett látni a magasban folyó szentmisét, mint a térről. Úgyhogy legalább 400 ezer ember vehetett részt ezeken a miséken.

Az ifjúsági misén nekem a tó helyén jutott hely. Amikor egyik fiatal jezsuita rendtársamnak meséltem, hogy a tó fenekén voltak a lócák, azt mondta: Akkor mindnyájan jó sárosak lettetek, ugye? De hát nem lettünk sárosak, mert annak a mesterséges tónak feneké betonból készült. Erre a betonfenékre voltak rátéve a lócák. Telistele volt a térség az ifjúság hatalmas seregével. Azt hiszem, Katona püspök úr ott végezte első szentáldozását, mert rengeteg elsőáldozó gyereket is láttam. Meg aztán mindenféle iskolából ott voltak a nagyobb diákok és az ifjúsági szervezetek tagjai. Talán mostani hallgatóim közt is vannak néhányan, akik emlékeznek erre az eseményre. Nagyon szép volt az óriási tömeg. Ott fenn a magasban folyt a szentmise, melyet a párizsi érsek, Verdier bíboros mondott. Akkoriban nem volt baj, hogy külföldi pap mondta a misét, mert úgymint latinul ment a szentmise. Az énekek viszont magyarul hangzottak. Amikor ott a több mint 300 ezer fiatal torkából felharsant a „Kezdődik az ének, az Úr fölségének”, akkor mindnyájan, az egész nagy tömeg mintha felrepült volna, szállt volna, fel az ég felé. Szép volt ez nagyon. Fegyelmezetten viselkedett mindenki, de persze ifjúsági lelkesedéssel és vidámsággal vettünk részt, mi fiatalok, a szentmisén. És amikor fönt megvolt az úrfelmutatás, és már készült a pap is az áldozásra, akkor elindultak az oltártól az áldoztató papok, legalább százan. Mindegyik mellett egy kis ministráns. Hozták a Legszentebbet, az Oltáriszentséget, és mi ottan letérdeltünk – akkoriban mindenki térdelve áldozott persze –, és magunkhoz vettük az Úr Jézus Szent Testét. Olyan szép volt látni, hogy Jézus, aki 2000 évvel ezelőtt tartotta az utolsó vacsorát, most itt Magyarországon betölti ezeknek a fiataloknak a szívét, lelkét. Eszik, isszák az Úr Jézus Krisztust, hogy övele együtt járuljanak a Mennyei Atyához.

Eszembe jut egy ókori szír egyházatya szép költeménye, aki egy verset írt az utolsó vacsora terméhez:

*„Ó, te kis terem, ahol Jézus volt, és a 12 apostol,
Hogy megnőttél, hogy megnőttél!
Napkelettől, napnyugatig betöltöd az egész világot.”*

Hát ez tényleg így van. Egész Magyarország fiatalsága, és még a szomszédos országok magyarjai és a messzi földről érkezett látogatók is, mindnyájan együtt, nagy örömmel, hálával vettük magunkhoz Krisztust.

Ennek az 1938-as kongresszusnak a jelszava az volt, hogy: *Vinculum caritatis* – az Eucharisztia a szeretet köteléke. Ez Szent Ágostonnak egy beszédéből vett idézet. Szent Ágoston mondta: „*O sacramentum pietatis, o signum unitatis, o vinculum caritatis*” – „Ó szentségi Jézus, te vagy a jóság szentsége, te vagy az egység jele, te vagy a szeretet köteléke.” Ez nagyon igaz. Az egy Jézus Krisztust vesszük magunkhoz, ahogy mondják az egyházatyák, nem az egyik ember egy Jézust, másik ember pedig egy másik Jézust, hanem ugyanaz az egy Jézus Krisztus jön mindnyájunk szívébe, és így, bár sokan vagyunk, egyek vagyunk öbenne. Ezt nagyon lehetett érezni azon az ifjúsági szentáldozáson, ott a Hősök terén.

Utána egész nap folytak a kongresszus első napján az ülések, megbeszélések. Különösen szép volt a KALOT, a Katolikus Agrárfújásági Legényegyesületének ülése. Sok ezer, meg ezer legény jött faluhelyről, Kerkai Jenő atya vezette őket. Akkor kezdett éledezni igazán az öntudatos keresztény élet a magyar falvak fiataljai között.

Ugyanaznap este tartották a budapesti kongresszus érdekes újítását, a hajós körmenetet. Budapest a világ legszebb városa ám, nem tudom, tudjátok-e. Nincs ennek párja. Ott folyik át a Duna, pont a város közepén. Jaj, de szép ez a Duna, meg mellette ezek a díszes, nagy épületek. A nagy Duna viszi, viszi Magyarország vizeit, és Európa vizeit egészen a nagy szent óceánba. Tehát aznap este, amikor már besötétedett, Pacelli, pápai követ, hozta az Eucharisztiaát a Bazilikából ünnepélyesen a dunapartra, az Eötvös térre. Ott hajóra szálltak, a Szent István dunai gőzörsre tették a szépen megvilágított Eucharisztiaát. További 8 hajó kísérte a gőzöst, úgyhogy 9 hajó úszott fölfelé, a tömeg pedig ott állt a Duna két partján. Mindenki nézte, élvezte, ahogy a reflektorok fénysugarai mutattak az ég felé, mintha ujjak lennének. A hajók megkerülték szép lassan a Margitszigetet, és a másik oldalon jöttek vissza. Végül az Eötvös tér előtt álltak meg a hajók, és kezdődött a tűzijáték. Az volt aztán valami! Nagy robbanások, pukkanások, és az ég tele a tűzijáték szépségével. Bevallom, hogy ez a hajós körmenet nem volt nagyon áhítatosságélesztő rendezvény, de szép látvány volt, és az Úr Jézus azt is megérdemli, hogy ily módon ünnepeljük őt.

Utána következett ugyanaznap éjjel a kongresszus másik csúcspontja, a férfiak éjszakai szentségimádása és közös áldozása. Csak férfiak megtöltötték a Hősök terét. Körülbelül 150 ezren lehetnek, csupa-csupa férfi. Folyt a szentségimádás. Az elmélkedési szöveget főntről, az oltár

mellől, hangszórón át Csávossy Elemér és Bangha Béla jezsuita atyák mondták nagyon szépen. Úgy beszéltek, hogy a nép is közbeszólhatott. Megkérdezték a néptől: „*Jézus kérdezi tőlünk, hogy ki vagy te? Kinek mondtok engemet? És azt feleljük Szent Péter apostollal, hogy te vagy a Krisztus, az élő Isten fia. Mondjátok mindnyájan: Te vagy a Krisztus, az élő Isten fia*”

És ezt mondta ott 150 ezer férfi, együtt. És aztán mondták tovább: „*Hiszem, hogy te vagy a világ egyetlen reménye.*” Azután azt is mondta a szónok, hogy: „*Ha támad az ördög téged mindenféle kísértéssel, mit válaszoltok? Azt, ugye, hogy ellene mondok?*” „*Ellene mondok!*”, zengett, 150 ezer férfi hangja. Utána készültek a szentáldozásra: „*Jézusom bocsáss meg*” – mondták. Azután jöttek le az oltártól az áldoztatók, 100 vagy 200 pap. A férfiak térdre borultak, és vették magukhoz az Úr Jézus Krisztust. A szentáldozás után következett a hálaadás. Nyisztor Zoltán prelátusnak egyik könyvében olvastam a következőket. Ő is ott volt fönt az oltár mellett, és mellette ült Bangha Béla atya, aki akkor már súlyos beteg volt, fehérvérűségben szenvedett, és egy év múlva meg is halt. A hálaadáskor Bangha atya a mikrofon fölé hajolt, és elkezdett beszélgetni Jézussal, mintha csak egy kis kápolnában csak ketten lennének. Az egész téren mindenki, nagy csendben, őt hallgatta. Amikor befejezte ezt a beszélgetését Jézussal, odasúgta Nyisztor prelátusnak: „*Zoltán, tudod-e, hogy ma van életünk legszebb napja? Ma, amikor 150 ezer férfi veszi magához az Úr Jézus Krisztust!*” Hát ez felejthetetlen nap volt nekik is, meg nekem is, mert én is jelen voltam.

Május 29-én volt a kongresszus záró szentmiséje, amit Pacelli bíboros tartott, legalább 50 ezren vettek részt rajta. A barokk korban készült gyönyörű miseruhákba öltözött a papság. A mise végén pedig a hangszórón lehetett hallani XI. Pius pápa hangját, aki Rómából szólt a magyarokhoz. Remegő hangon – már öregember volt, utána nemsokára meg is halt – buzdította őket Jézus és a béke szeretetére.

Utána, a zárónap délutánján következett a záró körmenet. Bevallom, hogy azon a körmeneten nem vettem részt. Ezt egy kicsit röstellem. Akkor még nem voltam nagyon buzgó katolikus. Az Andrássy úton végighaladó körmenet alatt az út szélén álltam, és onnan bámultam a körmenetet. Szép volt, ahogy jöttek a bíborosok öt méter hosszú *cappa magna*-ban, a lovagrendek tagjai díszruhában, mögöttük sok száz pap

és a végeláthatatlan néptömeg. Rengetegen vonultak végig az Andrássy úton a Hősök terére, ahol aztán Pacelli bíboros megadta a záró áldását.

A körmenet nagyon ünnepélyes aktus volt, de nem tudom, hogy a szegény és alázatos szívű Jézus egészen meg volt-e elégedve ezzel a túl nagy pompával, mert jött egy nagy zivatar. Mintha dézsából öntötték volna a vizet. Elázott mindenki bőrig, és én, szégyenemre mondom, hazaszaladtam, mielőtt a nagy zuhé jött. Úgyhogy én megmenekültem, de szegény püspökök, bíborosok, ministránsok, hívők mind alaposan eláztak. A hangszórón keresztül azonban az egyik szervező mondta a tömegnek: „Fogadjuk el ezt az áldozatot is Isten kezéből engesztelésül és imádságként.” És nagyszerű volt, hogy semmi pánik nem tört ki, senki sem panaszkodott, hogy minek jött ez a zivatar, hanem elfogadták ezt is Isten kezéből. Ha a jót elfogadjuk, hát akkor a rosszat is el kell fogadnunk, legyen úgy, ahogy az Isten akarja. Ezzel be is záródott a kongresszus.

Most itt mindjárt énekelni fogjuk az 1938-as eucharisztikus kongresszus himnuszát, melynek szövegét Bangha Béla írta, zenéjét pedig Kudela Géza szerezte. E himnuszban a következő strófa szerepel, amely ma is nagyon aktuális, és jól kapcsolódik mostani kongresszusunkhoz is:

*„István király árva népe, Te is hajtsd meg homlokod,
Borulj térdre, szórd elébe Minden gondod, bánatod!
A kereszt volt ezer éven reménységed oszlopa:
Most is Krisztus jele légyen Jobb jövődnek záloga!”*

Azt kérjük az Úr Jézustól ma is, hogy ő legyen jobb jövőnk záloga. Őbenne élünk, mozgunk és vagyunk. Ő a mi hitünk, és ő a mi reményünk. Az eucharisztikus világtársaság 50. évfordulóját Magyarországon nem lehetett megünnepelni, mert a kommunizmus uralkodott. De akkor is, most is velünk volt és velünk van az Úr Jézus Krisztus, aki ugyanaz tegnap, ma és mindörökké.

Eucharisztikus lelkület kialakulása Törökbálinton

SIPOS GYULA

Dicsérettessék a Jézus Krisztus!

Sípos Gyulának hívnak, és Törökbálintról jöttem, az ottani egyházközségben élek, ott imádkozunk és munkálkodunk, illetve van egy kis misziós szolgálat, a Szeretet földje szolgálat, mert hisszük, hogy Isten országa, mint a szeretet földje itt lehet közöttünk, és ennek érdekében szervezünk ilyen missziós alkalmakat.

Arról szeretnék röviden beszélni, hogy az elmúlt húsz évben hogyan alakult ki és gyarapodott az eucharisztikus lelkület az egyházközségünkben, odáig, hogy ma több helyen és minden nap van szentségimádás, és bízom benne, hogy ez még folytatódni fog. Én 1991-ben költöztem Törökbálintra, és akkor az volt az akkori állapot, hogy egyrészt nagy kegyelemként minden nap volt szentmise a templomban, ami a legnagyobb kegyelem, ami létezik, s ezért minden nap lehetett szentmisére menni, illetve voltak az Egyházban szokásos évenkénti szentségimádó alkalmak, tehát az évi egy az Egyházért, az egyházmegyéért, és ennyi. Ezen kívül volt egy ilyen titkos – kicsit idézőjelben mondom, hogy titkos – szentségimádó hely, a Hámori családnál, mert ott halt meg a Kindelmann Erzsébet asszony, aki az utolsó heteket ott töltötte, és minden nap járt hozzá egy atya, aki áldoztatta, gyóntatta, és ott maradt az Oltáriszentség Angyi néniéknél, azt ők őrizték a lakásban, és oda összejártak az emberek imádkozni.

Amikor én odakerültem Törökbálintra, akkor én is elkezdtem oda járni imádkozni, de aztán imádság közben felmerült, (akkor a Szereteláng mozgalom kicsit még zavarosabb helyzetben volt, és nem volt túlságosan elfogadott), hogy ha ebben az ügyben szeretnék valamit tenni, akkor először nekünk kell engedelmesnek lenni, és mondtam, hogy szólni kell a plébános atyának, hogy – mert titokban ezt nem lehet csinálni –, rendezze el ezeket a dolgokat. Ő akkor azzal az Oltáriszentséggel meg is áldoztatta az Angyi nénit, és azt az engedélyt kaptuk, hogy hetente egyszer elhozhatjuk az Oltáriszentséget a templomból, és ott lehet szent-

ségimádást csinálni. Ami látszólag visszalépés attól, hogy addig ott minden nap volt szentségimádás, de mégis, ennek az lett a következménye, hogy a plébános atya és az egész egyházközség előtt nyilvánvalóvá lett, hogy van egy közösség, amelyik szereti és imádja Jézus Krisztust az Oltáriszentségben, és minden kedden elviszi meg visszaviszi az Oltáriszentséget. Elkezdett növekedni az emberek száma és ennek az egyik következménye az lett, hogy később ott felépült a Szeretetláng kápolna és megkaptuk az engedélyt, hogy minden nap ott lehessen az Oltáriszentség, hogy szentmisét lehessen bemutatni. Angyi néni életében minden nap volt szentségimádás, azóta meg, hogy ő nem él ott, azóta egy héten kétszer van szentségimádás, minden héten legalább egyszer van szentmise, és negyedévente van lelkinap szentmisével és szentségimádással. Ez az egyik szál.

A másik szál, hogy közben a művelődési házban, ahol én dolgoztam, elkezdtünk egy kis bibliakört, és ahogy ott imádkoztunk, az Úr azt az indítást helyezte a szívünkbe, hogy imádkozzunk életközösségért. És ahogy imádkoztunk életközösségért, eljött Magyarországra a Regina Collins nővér. Én rögtön felrohantam Budapestre, hogy neki azonnal Törökbálintra kell jönnie, és végül tényleg odajött, ott elkezdett építkezni, ott lett az Isteni Szeretet Közösségnek a lelki gyakorlatos háza, ahol szintén, püspöki engedéllyel, ott van az Oltáriszentség, minden nap szentségimádással és minden héten legalább egyszer vagy kétszer szentmisével, illetve most már ott van – azelőtt a Szeretetláng kápolnában volt – a havi rendszerességű lelkinap minden hónap végén egy negyvenórás szentségimádással, amikor péntek délutántól vasárnap délig folyamatos szentségimádás megy, szentmisével, tanításokkal.

Közben, még az Angyi néninek a nagy buzgósága folytán, bekapcsolódtunk – ő nagy szervezője volt – a huszonnégy órás szentségimádásnak, ami a néhai bazilikai káplán, Földi Endre atya kezdeményezésére kezdődött el, és ebbe is bekapcsolódott a közösségünk.

Az egyházközség számára egyre nyilvánvalóbbá vált a szentségimádó lelkiületnek a szépsége meg a jósága, és ennek az lett a következménye, hogy a fiatalok különböző csoportjai kezdeményezték, hogy a vasárnapi szentmise után lehessen szentségimádást tartani. Először csak egy hónapban egyszer, aztán kéthetente, jelenleg minden vasárnap az esti szentmise után van még egy félórás szentségimádás. Ezen kívül a plébános atya kezdeményezésére minden hónap első vasárnapján az esti szentmise

előtt van egy órás szentségimádás. Tehát minden vasárnap a templomban a szentmise előtt havonta egyszer, illetve a szentmisék után is van szentségimádás, amibe szabadon be lehet kapcsolódni, és fiatalok, idősebbek ott maradnak a szentmise után, hogy ezért imádkozzanak. (Közben létrejött az Arany alkony idők otthona, ahol ökumenikus kápolna van, ott is rendszeresen van igeliturgia és szentmise is.)

Közben, ahogy egyre jobban megtapasztaltuk, hogy Jézus milyen csodálatos módon jelen van az Oltáriszentségben, és hogy mennyi kegyelmet kapunk, elkezdtük a missziós szolgálatunkban a gyógyító miséket szervezni, ami természetesen liturgiában ugyanolyan mint minden szentmise, de az volt a célunk, hogy a szentmisén, mint tökéletes úton keresztül oda vezessük Krisztushoz az embereket, hogy Krisztus életét megtapasztalva, őt magukhoz véve az emberek gyógyuljanak és szabaduljanak. Erről majd holnap délután fogok egy kicsit többet beszélni, hogy ez valóság, ugyanis visszaigazolja Jézusnak a valóságos létét az Oltáriszentségben, de elmondhatom, hogy szinte minden hétvégén megyünk valahova, hogy az ország valamelyik részén ezt a testvérekkel együtt megélhessük, hogy ez valóság. Ez nem pusztán valami egyházi kitalálás, vagy egy hitigazság, amit tudnunk kell, hanem az életnek olyan csodája, amelyekben mindannyian részesedhetünk.

Tehát gyakorlatilag, ha húsz évvel ezelőtt azt mondhattuk, hogy volt minden nap szentmise, és ez nagyon jó dolog volt, és évente volt egy-két szentségimádás, most azt mondhatjuk el húsz év után, hogy Törökbálinton minden nap legalább egy, de inkább kettő helyen van szentségimádás. Fiatalok, idősebbek csoportjai egymástól függetlenül is szervezik ezeket az alkalmakat. Megtapasztalhattuk, hogy az Oltáriszentség előtt való imádságnak a következményeként olyan megújulás van az egyházközségünkben, amitől a Szentlélek-szemináriumtól kezdve az Alfa-kurzusig vagy katekumenátusig egy csomó minden elkezdődött, nem azért, mert mi akartuk, hanem az emberek szívében az Isten felkeltette a vágyat, és ők elkezdtek dolgozni. Mindennek a gyökere, az alapja és hordozója az az imádság, amit buzgó testvérek az Oltáriszentség előtt végeznek, odahozva az egész egyházközséget, hazánkat, Egyházunkat Isten elé.

Hogy ez mennyire igaz, csak egy rövid példa, és ezzel talán be is fejezem. Egy közösségi tagunk, aki régen Törökbálinton is járt, leköltözött egy kis faluba két évvel ezelőtt, és ott megkérte a plébános atyát, hogy a vasárnapi misék előtt ő hadd menjen be szentségimádást végezni. A

plébános atya ezt megengedte, hogy előtte egy órával bemehessen. Ki is hirdették, de senki a világon nem ment oda, csak ő. És oda járt két éven keresztül hűségesen ő meg a férje egyedül az Oltáriszentség elé a vasárnapi szentmise előtt. Ennek az egyik következménye az lett, hogy mostanra a vasárnapi misék előtt fél, negyed órával elkezdnek bejönni az emberek, letérdelni az Úr Jézus Krisztus elé imádkozni. A másik gyümölcse, hogy az atyának a szíve megnyílt, (nem mintha eddig nem lett volna Istennél – hát ő a pap, aki bemutatja a misét), de megnyílt a szíve erre, hogy Isten valóban munkálkodik, és elhívott minket gyógyító összejövetelt is tartani az ő részvételével, ami szintén nagyon jó gyümölcsöket termelt. Ennek következtében aztán áldását adta arra is, hogy közösségformálásként Szentlélek-szemináriumot lehessen szervezni, és most ott van egy hét-nyolc főből álló mag, aki már imádkozik és munkálkodik ezért az egyházközségért meg a filiáékért is.

Tehát ha valahol az emberek letérdelnek Jézus Krisztus elé, ha imádják Jézust az Oltáriszentségben, és azt mondják: Uram, jöjj el a mi városunkba, jöjj el a mi egyházközségünkbe, és mutasd meg a te jelenlétedet, a te életedet közöttünk, akkor Isten oda belép, szeretettel, erővel, kegyelemmel, és elkezd munkálkodni. Tulajdonképpen nem csinálunk mást, mint ülünk, és ámulva csodáljuk, hogy Isten milyen nagy dolgokat visz végbe. Nem velünk, mi megmaradtunk ugyanolyan kicsi, bukácsoló, rendszeresen gyónni járó embereknek. Nem mi lettünk nagyok. De Jézus egyre nagyobb. Ez azt jelenti talán, hogy most mindenki megtért a mi egyházközségünkben? Nem. Van ott még néhány ezer megtéretlen ember, de azt elmondhatom, hogy akik a templomunkba járnak – és Istennek legyen hála, vannak felnőtt keresztelődők is a gyerekek mellett –, azok egyre buzgóbbak, egyre tisztább életűek, egyre inkább vágyódnak arra, hogy krisztusi életet éljenek, közösségeket alakítanak, családos meg mindenféle közösségeket, karitász munkában vesznek részt, tehát az egyházközségünk élete olyan, amelyik hét közben is beszippantja az embereket, hogy valamilyen módon Krisztusért éljenek, és ha ez így van, akkor már nem élünk hiába.

Dicsértessék a Jézus Krisztus.

Valóságos jelenlét a szentmisében

FR. FÜLEP DÁNIEL ÁGOSTON OSPPE

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Krisztusban kedves Testvérek! Azt a megtisztelő felkérést kaptam, hogy rövid katekézist tartsak a *Valóságos jelenlét a szentmisében* címmel. A rendelkezésre álló hét perc arra lesz elegendő, hogy nagyon alapvető, rövid áttekintést adjak e jelenlét formáiról.

„A liturgia az a csúcspont, mely felé az Egyház tevékenysége irányul; ugyanakkor az a forrás is, amelyből fakad minden ereje. (...) A liturgiából, elsősorban az Eucharisziából, mint forrásból fakad számunkra a kegyelem; s általa valósul meg Krisztusban a leghatásosabb módon az emberek megszentelése és Isten dicsőítése, melyre mint célra az Egyház minden más tevékenysége irányul.”¹

Szent Egyházunk Jézus Krisztus jelenlétéről a következőket tanítja:

Krisztus mindig jelen van **Egyházában**, kiváltképpen a **liturgikus cselekményekben**. Jelen van a szentmise **Áldozatában**, mind a papi szolga **személyében**, mert „az Áldozatot ugyanaz mutatja be most a papok szolgálata által, aki a kereszten önmagát feláldozta”,² mind, s leginkább, **az eucharisztikus színek alatt**. Jelen van erejével a **szentségekben**, úgyhogy amikor valaki kereszttel, maga Krisztus kereszttel.³ Jelen van **igéjében**, mert Ő maga beszél, amikor az Egyházban a Szentírást olvassák. Végül, amikor **könyörög és zsoltároz** az Egyház, Ő van jelen, aki megígérte: „Ahol ketten vagy hárman összegyűlnek a nevemben, ott vagyok közöttük” (Mt 18,20).⁴

¹ LG 10

² Conc. Trid. Sess. XXII. II. oct. 1551. Decr. De ss. Eucharist., c.5.: Concilium Tridentinum, Diariorum, Actorum, Epistolarum, Tractatum nova collectio, ed. Soc. Goerresiana, t. VII. Actorum pars IV. Friburgi Brisgoviae 1961. p. 202.

³ Conc. Trid. Sess. XXII. 17. sept. 1562. Decr. De ss. Missae sacrif., c. 2.: CONCILIUM TRIDENTINUM. Ed. cit., t. VIII. Actorum pars V. Friburgi Brisgoviae 1919. p. 960.

⁴ SC 7

Az Újszövetség liturgiájában minden liturgikus cselekmény, főleg az Eucharisztia és a szentségek ünneplése Krisztus jelenlétét teszi nyilvánvalóvá az Egyházban.

A liturgikus közösség, különösen is a szentmisére egybegyűlt hívek egységet alkotnak a „Szentlélek közösségének erejéből”, aki Isten gyermekeit Krisztus egyetlen Testébe kapcsolja össze.

„Én pedig, majd ha magasba emelnek a földről, mindeneket magamhoz fogok vonzani” (Jn 12,32). A kereszten való fölmagasztalás a mennybemenetel fölmagasztalását jelzi és jövendőli. Az ennek a kezdete. Jézus Krisztus, az új és örök szövetség egyetlen Papja „nem emberi kézzel épített szentélybe lépett be (...), hanem magába a mennybe, hogy most Isten színe előtt közbenjárjon értünk” (Zsid 9,24). Krisztus a mennyben szüntelenül gyakorolja a maga papságát: „hiszen örökké él, hogy közbenjárjon” azokért, „akik általa járulnak Istenhez” (Zsid 7,25). Mint „az eljövendő javak főpapja” (Zsid 9,11), középpontja és főcelebránsa annak a liturgiának, amely az Atyát az égben dicsőíti, tanít bennünket a katekizmus¹.

Ebben az örök liturgiában részesít minket a Szentlélek és az Egyház, amikor a szentségekben az üdvösség misztériumát ünnepeljük.²

Akik a liturgiát a jeleken túl ünneplik, azok már a mennyei liturgiában vannak, ahol az ünneplés tökéletes közösség és ünnep.

„A földi liturgiában annak a mennyei liturgiának előízét élvezzük, melyet Jeruzsálemben ünnepelek, a szent városban, ahová zarándokként tartunk, ahol Krisztus, a szentély és az igazi sátor szolgája ül Isten jobbján; a földi liturgiában az összes mennyei sereggel együtt énekeljük az Úrnak a dicsőség himnuszát; tisztelettel megemlékezzünk a szentekről, némi részt és közösséget remélünk velük; várjuk az Üdvözítőt, Urunkat Jézus Krisztust, amíg Ő maga, a mi életünk meg nem jelenik, és vele együtt mi is meg nem jelenünk dicsőségében.”³

Liturgiájában az Egyház az angyalokhoz társul, hogy velük együtt imádják a háromszor szent Istent; és kéri segítségüket.

¹ KEK 662

² KEK 1139

³ SC 8

Kedves Testvéreim, ez a szentmise „erőtere”. A szentmiseáldozat Krisztusban, Krisztus által, Krisztus föláldozása árán valósul meg, mint ahogyan Ő a főpap, az oltár és az áldozati bárány.

Ez a néhány perc nem elegendő arra, hogy az Úr Jézusnak a szentmisében való sokrétű jelenlétét részletesen megismerjük. (Krisztus jelenléte a megkereszteltekben, az Egyházban, az Igében stb.) Mindösszesen arra szorítkozhatunk, hogy a jelenlét leglényegesebb formáit röviden áttekintsük, a legfontosabb szempontokat megemlítsük. Így elsőként ki kell emelni a pap személyét, mint Krisztus jelenlétének sajátos hordozóját.

Az áldozópap *felszentelt szolga*, aki *Krisztus személyében (in persona Christi)* mutatja be a szentmiseáldozatot. A szentelésben kapott megjelöltség a Pap-Krisztushoz tesz hasonlóvá (*signum configurativum*), szent hatalommal képesít az Egyetlen Főpap személyében való cselekvésre (*signum potestativum*). A mi Urunk Jézus Krisztus egyetlen papsága a szolgálati papság által válik jelenvalóvá, akárcsak Krisztus – dicsőítő, engesztelő, könyörgő, hálaadó, s a bűnök bocsánatára rendelt – megváltó áldozata egyszer és mindenkorra megtörtént, egyetlen volta az Egyház eucharisztikus áldozatában jelenvalóvá válik. Az ordo szentsége által a pap Krisztushoz lesz hasonlóvá oly módon, hogy Krisztusnak, a Főnek személyében képes cselekedni szent hatalommal, hogy *föjlájlja az áldozatot és megbocsássa a bűnöket*.¹ Azok a megkeresztelt férfiak tehát, akik megkapták a szolgálati papság ajándékát, szentségileg új és sajátos küldetést kaptak: jelenítsék meg Isten népe körében magának Krisztusnak, mint az Egyház fejének és legfőbb pásztorának hármas – próféta, kultikus és királyi – hivatalát. A felszentelt pap Krisztus helyettese, követe közöttünk. Az újszövetségi *preszbüterosz / presbyter* kifejezés nemcsak kultikus tevékenységre utal, hanem magában foglalja az igehirdetői és a pásztori tevékenységet is.²

Az Úr Krisztus szentmisében való jelenléte legteljesebben az átlényegülés misztériuma által valósul meg. Krisztus teljes valójában történő szentségi jelenlétét a szentmisében a szent színek átlényegülése hozza,

¹ Vö. Trienti zsinat: Sessio 23. Doctrina de Sacramento Ordinis (1563. VII. 15.): DS 1763–1778; Presbyterorum ordinis 2, 13; Christus Dominus 15; Missale Romanum: De ordinatione 131, 123.

² PUSKÁS A., *A papság teológiájának súlypontjai a II. Vatikáni Zsinat tanításában*, in *Teológia* XLIV (2010/1–2) 94.

amit a Katolikus Egyház – a Trienti Zsinat örökérvényű tanítása szerint – megfelelően és helyesen „*transzszubsztanciációnak*”¹ (átlényegülés) nevez.²

A Trienti Zsinat az Eucharisztia teológiájának tárgyalásakor elsőként Krisztus valóságos jelenlétének (*praesentia realis*) kérdéséről nyilatkozott.³ Krisztus igaz Egyházának kezdettől fogva rendületlen hite, hogy Megváltónknak az utolsó vacsorán mondott világos és érthető szavai⁴ sajátos és egészen nyilvánvaló módon jelentik, hogy az Úr saját testét és vérént nyújtotta az apostoloknak.⁵ A kenyér és a bor szubsztanciájának eltűnése, és Krisztus Testének és Vérének megjelenése az érzékek számára felfoghatatlanul megy végbe. A legméltóságosabb Oltáriszentségben igazán [*vere*], valóságosan [*realiter*] és lényegileg [*substantialiter*] jelen van a mi Urunk Jézus Krisztus teste és vére, együtt az Ő lelkével és istenségével, – s emiatt az egész Krisztus⁶, – s nem csak jel vagy ábra, vagy erő szerint.⁷ Az Egyház mint az igazság oszlopa és biztos alapja⁸, az „istentelen emberek” által a *transsubstantiatio* és a valóságos jelenlét tanát a Megváltó szavainak kiforgatásával megkérdőjelező nézeteit „mint sátánit megveti”.⁹

Krisztus jelenlétének módja az eucharisztikus színek alatt egyedülálló. És e jelenlét emeli az Eucharisziát az összes szentség fölé, úgyhogy az Eucharisztia „a lelki élet beteljesedése és az összes szentség célja”¹⁰. Az Eucharisztia legszentebb szentségében „a mi Urunk, Jézus Krisztus teste és vére, emberi lelkével és istenségével együtt, azaz az egész Krisztus igazán, valóságosan és szubsztanciálisan van jelen”¹¹. „E jelen-

¹ Trienti egyetemes zsinat, XIII. sessio: Decretum de ss. Eucharistia 4. f.: DH 1642.

² Eccl. de Euch. 15.

³ DH 1635–1648; 1651–1661.

⁴ Vö. Mt 26,26–29; Mk 14,22–25; Lk 22,19k; 1Kor 11,23k.

⁵ DH 1637.

⁶ Nem más test, mint amely Máriától született, szenvedett a kereszten és feltámadt a sírból. RADBERTUS, P., *Az Úr testéről és vérééről*. Paulus Hungarus – Kairosz Bp. 2001, 15.

⁷ DH 1651.

⁸ 1Tim 3,15.

⁹ DH 1637.

¹⁰ AQUINÓI T., *Summa Theol.* III, 73, 3. Idézi: SCHÜTZ A., *Dogmatika II.*, SZIT, Bp. 1937, 494.

¹¹ Trienti Zsinat, 13. sessio: Decretum de ss. Eucharistia, 1. kánon: DH 1651.

létet pedig »valóságosnak« mondjuk, de nem kizárásos alapon, mintha a többi jelenlét nem volna »valóságos«; hanem kitüntetően, mivel szubsztanciális; tagadhatatlanul benne jelenvalóvá válik az egész és csorbítatlan Krisztus, aki Isten és ember.”¹

Krisztus eucharisztikus jelenléte az átváltoztatás pillanatában kezdődik, a színek minden látható részecskére kiterjed, és az eucharisztikus színek feloszlásáig tart. Az egész Krisztus van jelen a színek mindegyikében, és az egész Krisztus van jelen azok minden egyes részében oly módon, hogy a kenyér megtörése Krisztust nem osztja meg.²

Miután az Úr Jézus teljes mivolta szerint jelen van az Oltáriszentségben, és mert a Megváltót az Istennek kijáró imádás illeti meg, ezért Krisztust az Oltáriszentségben imádással kell fogadnunk.³

Az átlényegülés szoros kapcsolatban áll a teremtés, a megtestesülés, a megigazulás és a megdicsőülés titkával.⁴ Benne rejtezik Krisztus egész misztériuma.

Végül szólni kell arról, hogy a szent Eucharisziát nemcsak imádjuk, hanem magunkhoz is vesszük. Az imádat és a vétel szorosan összetartozik.

Krisztus, amikor Egyházának ajándékozta áldozatát, magáévá akarta tenni az Egyház lelki áldozatát is, mely arra hivatott, hogy Krisztus áldozatával együtt önmagát is följánlja. Az áldozat üdvözítő ereje a szentáldozás által hat teljesen.

Az Eucharisztia a Krisztustól megígért teljes öröm előíze⁵, „a jövődicsőség záloga.”⁶ Aki az Eucharisziában Krisztussal táplálkozik, annak már itt a Földön örök élete van.⁷

Elmondhatjuk, hogy nemcsak *mi vesszük magunkhoz Krisztust*, hanem *Krisztus is magához vesz mindegyikünket*.⁸ Barátságot köt velünk: „Ti

¹ VI. PÁL PÁPA, *Mysterium fidei* enciklika: AAS 57 (1965) 764.: DH 4412.

² Vö. Trienti Zsinat, 13. sessio: Decretum de ss. Eucharistia, 3: DH 1641, 1653.

³ DH 1643, 1656.

⁴ FABER F. V.: *Ez nagy szentség valóban*. Seminarium Centrale MEI, Bp. 1938. 17–18.45–55.

⁵ vö. *Jn 15,11*.

⁶ Úrnap 2. vesperásának Magnificat-antifónája

⁷ vö. *Jn 6,54*.

⁸ Eccl. de Euch. 22.

a barátaim vagytok”¹. Sőt, mi az életünket neki köszönhetjük: „Aki eszi az én testemet, általam fog élni”². A szentáldozásban titokzatos módon megvalósul Krisztus és a tanítvány „egymásban léte”: „Maradjatok meg bennem és én tibennetek”³.

Dicsőíttessék és áldassék a legméltóságosabb Oltáriszentség, most és mindörökké. Amen. Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Amen.

Az eucharisztikus lelkület

SZEDERKÉNYI LÁSZLÓ

Régebben egy-egy szentéletű emberre életszentségét értékelve gyakran mondták, hogy „eucharisztikus lelkületű” volt. Szent X. Pius pápának az Oltáriszentséggel kapcsolatos rendelkezései nyomán a katolikus lelkiségben egyre jobban tért hódított újra az Eucharisziából merítkező lelkiség. Jézus szent Testét és Véréát alapul venni a keresztény lelkiségben, egyébként soha nem idejét múlt dolog, ezért előadásomban erről szeretnék néhány gondolatot kifejteni. Óvatosnak kell lennünk a Sátánnal szemben az Oltáriszentség vonatkozásában is, hiszen minden módon megpróbál minket félrevezetni. Lerinumi Szent Vince Jézus megkísértését magyarázva azt írja, hogy amint Jézust az ördög biztatta, hogy vesse le magát a templom párkányáról, úgy minket meg arra biztat, hogy vessük le magunkat a katolikus tanítás és hagyomány fellegvárából a tévedések szakadékába. Az eucharisztikus lelkület kialakításához és ápolásához érdemes a mértékadó hittudósok írásait figyelembe vennünk. Fontos tisztában lennünk az Oltáriszentség mibenlétével és ránk gyakorolt hatásaival. Akkor nem esünk abba a hibába, hogy levessük magunkat a katolikus hit és hagyomány életet és biztonságot jelentő fellegvárából. Szent Pál apostol leveleiben élesen szembeállítja Jézus szent Testét és Véréát a közönséges étellel és itallal. Tehát

az Oltáriszentség minden tiszteletet és dicséretet megérdemel. Az oltáron Jézus a vendéglátónk, aki saját magát adja nekünk eledelül, hogy legyen erőnk az örökélet felé vezető úton, és valamit megérezzünk az örökéletből azelőtt is, hogy oda belépünk. Jézus azt mondja magáról, hogy ő a mennyből alászállott élő Kenyér, tehát az Eucharisztia a megtestesült második Isteni Személy Teste és Vére. Antiochiai Szent Ignác az Oltáriszentséget a halhatatlanság gyógyszerének tartja, mert ahhoz segít hozzá minket, hogy mindig Jézusban élhessünk, és ördögűző hatása révén megvéd minket a Sátánnal szemben. Szent Ireneus szerint az Eucharisztia kisugárzása mindaz a jó, amit a keresztény ember cselekszik. Szent Ciprianus arra hívja fel a figyelmünket, hogy amikor a Miatyánkban a mindennapi kenyérért imádkozunk, akkor azt is kérjük, hogy minden nap legyen lehetőségünk szentáldozást végezni, és azért is könyörgünk, hogy a Mennyei Atya óvjon meg bennünket a súlyos bűnöktől, és soha ne legyünk méltatlanok Jézus szent Testét és Véréát magunkhoz venni. Az Oltáriszentség a földi létezésünkhöz is nélkülözhetetlen, és segít minket az örökéletre, a mennyei lakomára eljutni. A trienti zsinat atyái az Oltáriszentséget a Sátán mérgeivel, a bűnnel szembeni ellenmérgek tartják, amely hozzájárul ahhoz, hogy minél kevesebb bűnt kövessünk el, és hogy minél inkább elkerüljük a halálos bűnöket. Ezenkívül, nem csak akkor bír megszentelő erővel, amikor magunkhoz vesszük, hanem amikor szemléljük, imádjuk, például szentségimádás alkalmával. Szent X. Pius pápa a gyakori, sőt a mindennapi szentáldozást ajánlotta, természetesen kellő előkészülettel, annak érdekében, hogy minél szorosabban kapcsolódjunk Istenhez, és emberi gyarlóságainkat minél jobban kiküszöböljük. XVI. Benedek pápa a szentmiséről azt tanítja, hogy abban maga a feltámadt és megdicsőült Jézus Krisztus van jelen. A Legméltóságosabb Oltáriszentségben Jézus az Isten képére teremtett emberrel találkozik, s a legszentebb Oltáriszentség az igazságra és a bűntől való megszabadulásra éhező ember tápláléka. Az Eucharisztia az Egyház létfontosságú központja, Isten ajándékozó jóságának a megnyilvánulása, amikor Jézus a szent Kenyérben, az Oltáriszentségben önmagát adja nekünk. Az Oltáriszentség hozzájárul ahhoz, hogy eltűnjenek azok a falak, melyek Jézus és miközöttünk vannak, és ahhoz is, hogy eltűnjenek azok a falak, melyek az embereket egymástól választják el. Láthatjuk tehát, hogy Jézus Krisztus szent Teste és Vére a legteljesebb mértékben szent dolog, nem valami cukorka, amiből bárki részesedhet. Az egyházi ha-

¹ Jn 15,14.

² Jn 6,57.

³ Jn 15,4.

gyomány hangsúlyozza a méltó szentáldozást, és általa a Jézussal egyre szorosabbá váló kapcsolatot, az örökéletre való előkészületet.

Ha visszakanyarodunk Lerinumi Szent Vincéhez és Szent Pálhoz, fontos megjegyeznünk, hogy aki tudatosan méltatlanul áldozik, aki gyónásait elhanyagolja, aki sohasem gyónik és úgy áldozik, aki távol tartja magát a szentáldozástól, vagy aki az Oltáriszentséggel kapcsolatban bármilyen divatos tévedést terjeszt, tulajdonképpen az ördögnek engedelmeskedve leugrik a katolikus hit és hagyomány fellegvárából a tévedések szakadékába, és saját elkárhozását készíti elő. Hogyan is lenne segítség a bűn elleni küzdelmünkben a szentségi Jézus, ha súlyos bűnben vesszük magunkhoz. A szentségtörő áldozással nem közelebb, hanem távolabb kerülünk tőle.

Az eucharisztikus lelkülethez hozzátartozik a gyakori gyónás, és gyarlóságaink tudatos javíthatása. A gyakori és méltó szentáldozás, a szentségimádásokon való részvétel, a Jézus Szíve tisztelet, lehetőség szerint az elsöpénteki szentáldozás megtartása, jócselekedetek gyakorlása, az Oltáriszentség tiszteletével és Jézus Szívének tiszteletével kapcsolatos apostolkodás, a szentségi Jézussal kapcsolatos hitismerteink bővítése. Aki mindezt megteszi, az gondolkodásában és életmódjában nem a világhoz fog hasonulni, hanem megtapasztalja, mit jelent a Jézustól nyert megváltás örömeiben élni. Szeretet, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás fogja jellemezni. Merítkezzünk bátran az Egyház kegyelmi kincsestárából, legyünk szívesen a Legméltóságosabb Oltáriszentségben jelen lévő Jézussal, akinek a gondjainkat, örömeinket, kéréseinket, félelmeinket, reményeinket, hálánkat őszintén elmondhatjuk, aki éltet, és saját magához hasonlóvá alakít minket!

Tartalom

Bevezetés	3
Jótekonysági hangverseny.	5
Elhangzott beszédek és tanúságtételek	7
Beer Miklós püspök úr bevezetője	7
<i>P. Nemeshegyi Péter SJ</i> : Megemlékezés a '38-as Világkongresszusról	7
<i>Sipos Gyula</i> : Eucharisztikus lelkület kialakulása Törökbálinton	15
<i>fr. Fülep Dániel Ágoston OSPPE</i> : Valóságos jelenlét a szentmisében	19
<i>Szederkényi László</i> : Az eucharisztikus lelkület	24
<i>P. Barsi Balázs OFM</i> : Az Eucharisztia és a Hiszekegy	27
<i>Berceli Jánosné</i> : A halál kapujában	36
<i>Dr. Szegedi László</i> : Krisztus jelen van	38
<i>Kohajda László</i> : A szentségimádás erőt ad.	38
<i>Gellért Ottó</i> : A Dublin-i Világkongresszusról és II. János Pál pápa intelmei	40
<i>P. Kovács Ervin Gellért OPream</i> : A szentáldozás szépsége	45
<i>Szőke Ágnes</i> : Az Oltáriszentség gyógyír a szenvedésre	48
<i>Újfalussy Miklós</i> : Az Oltáriszentség, mint ajándék a betegknél.	50
<i>Varga László, plébános, Kaposvár</i> : Evangelizáció az Eucharisztia által	54
<i>Bocsa József, piarista</i> : Az Eucharisztia és az engesztelés	65
<i>Varga László, karnagy</i> : Az Első Péntek tisztelete.	74
<i>P. Bőjte Csaba OFM</i> : Krisztus hisz benned! Te hiszel magadban? Hiszel a Teremtőben?	77
<i>Komáromi János</i> : Az Eucharisztia és a nevelés	86
<i>Komáromi Mária</i> : Az Eucharisztia a Vőlegény valósága.	88
<i>Krajsovsky Gábor</i> : Tégy minket is neked szentelt örök áldozattá! 90	

<i>fr. Fülep Dániel Ágoston OSPPE: A szentségimádás lelki élményei.</i>	95
<i>Sipos Gyula: Gyógyulások az Oltáriszentség által</i>	101
<i>Beer Miklós püspök: Az Eucharisztia, mint a találkozás esélye.</i>	105
<i>Az Oltáriszentség Anyja</i>	109
A Kongresszushoz illeszkedő anyagok	115
<i>Katona István, püspök: Eucharisztikus Világkongresszus Budapesten.</i>	115
<i>Dr. Szegedi László: Világüdvözítő áldozat és táplálék</i>	125
Riportok, megszólalások a kamera előtt	147
<i>Programok.</i>	163

Nyitó szentmise, Varga Lajos, segédpüspök

Résztevők

A hajós zarándokok megérkezése, Varga Lajos, segédpüspök és Madari Gyula

Jézus Szent Testének megjelenése a szentmisén

A Szent Cecilia kórus szolgálata a záró szentmisén

Jézus Szent Vérének megjelenése a szentmisén